

2. juni 2020

Samlenotat vedrørende udvidet Eurogruppe den 11. juni 2020

- 1) Forberedelse af eurotopmøde og Det Europæiske Råd
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet

2

Dagsordenspunkt 1: Forberedelse af eurotopmøde og Det Europæiske Råd**1. Resume**

Der er den 1. juni 2020 indkaldt til et møde 11. juni 2020 i udvidet eurogruppe mhp. forberedelse af mødet blandt EU-landenes stats- og regeringschefer 19. juni 2020.

Udvidet eurogruppe ventes blandt andet at drøfte Kommissionens forslag af 28. maj 2020 til genopretningsfacilitet og –instrument, berunder evt. Kommissionens analyse af behovet for fælleseuropæiske tiltag til genopretning af EU-landenes økonomier, som ligger til grund for forslagene, ligesom udvidet eurogruppe evt. vil gøre status for forslagene i rapporten af 9. april 2020 fra udvidet eurogruppe til EU's stats- og regeringschefer.

Der henvises generelt til samlenotater om fælleseuropæiske økonomiske tiltag i lyset af COVID-19, berunder senest samlenotat om Kommissionens forslag til genopretningsfacilitet og -instrument oversendt til Folketingets Europaudvalg 29. maj 2020 forud for ECOFIN 9. juni 2020.

2. Baggrund

Det Europæiske Råd opfordrede 26. marts 2020 EU's finansministre til at komme med forslag til at håndtere COVID-19-krisen.

Finansministrene nåede på et møde 7.-9. april 2020 til enighed om en rapport til DER 23. april om forslag til fælleseuropæiske økonomiske tiltag til at imødegå konsekvenserne af COVID-19-krisen.

Rapporten af 9. april 2020 vedrører bl.a. et nyt EU-instrument til finansiel assistance til EU-lande mhp. at understøtte nationale ordninger mod ledighed såsom lønkompressionsordninger o.l. tiltag ("Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency" – SURE), etablering af en garantifond i regi af Den Europæiske Investeringsbank (EIB) til at understøtte udlån til virksomheder, særligt små og mellestore virksomheder, samt lån fra eurolandenes fælles lånefacilitet (ESM). Disse tre initiativer (såkaldte sikkerhedsnet) er vedtaget på EU-niveau og på vej til at blive operationaliserede. De indebærer mulighed for finansiel assistance til de hårdest ramte lande for samlet set op mod 540 mia. euro (over 4.000 mia. kr.).

Rapporten af 9. april 2020 anfører derudover bl.a., at man er enige om at arbejde på en genopretningsfond, der skal understøtte genopretning af EU-landenes økonomier. Fonden skal være midlertidig, målrettet og stå mål med de ekstraordinære omkostninger ved den aktuelle krise og hjælpe med at sprede omkostningerne over tid gennem passende finansiering.¹

¹ Link til rapport af 9. april 2020: <https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2020/04/09/report-on-the-comprehensive-economic-policy-response-to-the-covid-19-pandemic/>.

Kommissionen har på den baggrund 28. maj 2020 offentliggjort forslag til dels en genopretningsfacilitet, hvorfra der ydes finansiell assistance til modtagerlande, dels et genopretningsinstrument, som tilvejebringer finansiering til bl.a. genopretningsfaciliteten.

3. Formål og indhold

EU's finansministre blev 1. juni 2020 indkaldt til møde i udvidet eurogruppe 11. juni 2020 mhp. at drøfte forberedelse af møde i Det Europæiske Råd og evt. eurotopmøde den 19. juni 2020.² Det er forventningen, at Det Europæiske Råd overordnet skal drøfte Kommissionens nye pakke af forslag til EU's flerårige finansielle ramme 2021-27 (MFF) offentliggjort 27.-29. maj 2020.

Udvidet eurogruppe ventes blandt andet at drøfte Kommissionens forslag til genopretningsfacilitet og -instrument af 28. maj 2020, herunder evt. en bredere drøftelse af Kommissionens analyse af behovet for fælleseuropæiske tiltag til genopretning af EU-landenes økonomier, som ligger til grund for forslagene. Udvidet eurogruppe vil derudover muligvis gøre status for forslagene i rapporten af 9. april fra udvidet eurogruppe til EU's stats- og regeringschefer 23. april 2020.

Forslag til genopretningsfacilitet og -instrument drøftes af EU's finansministre i ECOFIN 9. juni 2020.

Kommissionens forslag til genopretningsfacilitet og -instrument

Kommissionens forslag til genopretningsfacilitet og -instrument er fremsat 28. maj 2020 som led i en pakke af forslag til EU's flerårige finansielle ramme 2021-27 (MFF) og genopretning af EU-landenes økonomier i lyset af COVID-19-krisen.

Forslaget til en genopretningsfacilitet indebærer, at der på grundlag af en fordelingsnøgle kan gives finansiell assistance til EU-lande i form af direkte støtte (bevillinger) og/eller udlån. Direkte støtte skal ikke tilbagebetales af det land, som modtager støtten. Lån skal tilbagebetales af det land, som modtager assistancen.

Den samlede finansielle assistance fra genopretningsfaciliteten kan ifølge forslaget udgøre op til 560 mia. euro (2018-priser), heraf 310 mia. euro i direkte støtte og 250 mia. euro i lån.

Forslaget til et genopretningsinstrument indebærer, at Kommissionen på vegne af EU-landene kan optage lån på kapitalmarkeder mv. (udstede obligationer) med sikkerhed i EU-budgettet. De optagne lån skal finansiere en række EU-budgetprogrammer og -instrumenter, herunder genopretningsfaciliteten. De af Kommissionen optagne lån under genopretningsinstrumentet tilbagebetales af alle EU-lande vha. modtagerlandes tilbagebetaling af lån og EU-landenes bidrag til EU's budget.

² Mødet blandt EU-landenes stats- og regeringschefer forberedes også på vanlig vis i Rådet for Almindelige Anliggender.

Der henvises generelt til samlenotat om Kommissionens forslag til genopretningsfacilitet og -instrument oversendt til Folketingets Europaudvalg 29. maj 2020 forud for ECOFIN 9. juni 2020.

EU-instrument vedr. nationale lønkompensationsordninger o.l. (SURE)

Forslaget om et EU-instrument til finansiel assistance til nationale lønkompensationsordninger o.l. ("Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency" – SURE) har til formål at beskytte ansatte og selvstændige mod arbejdsløshed og indkomsttab. Der kan under SURE ydes finansiel assistance i form af lån for op til 100 mia. euro. Den finansielle assistance tilvejebringes ved, at EU-landene hver især stiller nationale garantier til EU-budgettet, som svarer til deres respektive andele af EU's BNI, og udgør samlet 25 mia. euro.

EU-landene opnåede enighed om SURE 19. maj 2020. EU-landene skal nu etablere deres respektive nationale garantier til EU-budgettet. Garantierne skal etableres af alle EU-lande, førend SURE kan blive operationel.

Garantifond under Den Europæiske Investeringsbank (EIB)

EIB's bestyrelse opnåede 26. maj 2020 enighed om en garantifond, som bygger på nationale garantier fra EU-landene på samlet set 25 mia. euro. Fonden skal understøtte finansiering for 200 mia. euro på tværs af EU til virksomheder med finansieringsbehov som følge COVID-19, særligt små og mellemstore virksomheder.

EU-landene skal nu etablere deres respektive nationale garantier til garantifonden. Garantifonden kan gøres operationel, når EU-lande, som samlet udgør min. 60 pct. af EIB's ejerkreds, har deponeret nationale garantier til garantifonden.

Eurolandenes fælles lånefacilitet (ESM)

Eurolandene nåede 8. maj 2020 til enighed om, at alle eurolande kan opnå adgang til særlige lån fra eurolandenes lånefacilitet ESM relateret til COVID-19-krisen ("Pandemic Crisis Support"). Lånene vil som udgangspunkt udgøre op til 2 pct. af et eurolands BNP og alene være betinget af anvendelse til sundhedsrelaterede udgifter. Kun eurolande finansierer og kan opnå adgang til lån fra ESM.

Vurdering af behov for fælleseuropæiske tiltag ("needs assessment")

Udvidet eurogruppe vil muligvis drøfte behovet for fælleseuropæiske tiltag til at adressere COVID-19-krisen på baggrund af Kommissionens analyser, som ligger til grund for blandt andet forslagene om genopretningsfacilitet og -instrument.

Kommissionen peger på, at EU's bruttonationalindkomst (BNP) skønnes at falde med ca. 7,4 pct. i 2020, at virksomheder har behov for ny kapital i niveauet 720-1.200 mia. euro, og at offentlige og private investeringer kan styrkes med mindst

1.500 mia. euro i 2020-21, herunder investeringer vedr. den grønne og digitale omstilling samt strategiske investeringer vedr. værdi- og forsyningskæder.³ Det bemærkes, at der er stor usikkerhed forbundet med disse skøn.

Kommissionen peger på, at EU's indre marked er truet af krisen, hvor landene oplever uens økonomiske tilbageslag afhængig af økonomiske strukturer og muligheder og kapacitet til at håndtere økonomisk uro og ustabilitet. Kommissionen peger også på, at EU-landenes industrielle sektorer er tæt forbundet gennem værdi- og forsyningskæder spredt på flere lande samt på, at reformer og investeringer er centrale for genopretning og styrket potentiel vækst.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har udtalt sig om fælleseuropæiske tiltag i lyset af COVID-19, herunder en genopretningsfond. Europa-Parlamentet støtter en genopretningsfond, som er baseret primært på direkte støtte.⁴

5. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

En drøftelse af økonomisk-politiske tiltag i lyset af COVID-19 har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Økonomiske konsekvenser

En drøftelse af økonomisk-politiske tiltag i lyset af COVID-19 vil ikke i sig selv have økonomiske konsekvenser.

Der henvises til samlenotater om de fælleseuropæiske tiltag, herunder SURE, EIB-garantifonden, og ESM, samt forslag til genopretningsfacilitet og -instrument mv. ifm. udvidet eurogruppe 7.-9. april 2020, ECOFIN 16. april 2020, ECOFIN 19. maj 2020, og ECOFIN 9. juni 2020, jf. afsnit 11.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene er generelt enige om, at der er behov for et koordineret svar på COVID-19-krisen mhp. at håndtere pandemiens økonomiske konsekvenser og sikre grundlaget for genopretningen af EU-landenes økonomier.

³ Link til arbejdsrapport fra Kommissionen: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/assessment_of_economic_and_investment_needs.pdf.

⁴ <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/eu-affairs/20200506STO78509/plenary-highlights-recovery-fund-contingency-eu-budget-tracing-apps>.

EU-landene støtter generelt finansministrenes rapport af 9. april, herunder forslag til fælleseuropæiske tiltag til at håndtere COVID-19.

Nogle EU-lande støtter en genopretningsfond af en meget betydelig størrelse og stiller som krav, at fonden baseres på landenes fælles optagelse af lån, der udmøntes i form af direkte støtte og overførsler mellem lande. Andre lande ønsker en fond, som har en mere begrænset størrelse, og som er baseret på lån og ikke direkte støtte og overførsler mellem lande.

10. Regeringens generelle holdning

Europa står i en ny økonomisk situation, hvor EU-landene skal være solidariske. Regeringen vil udvise solidaritet og finder det grundlæggende vigtigt for Danmark, at økonomierne i de øvrige EU-lande kommer bedst muligt ud af krisen. Regeringen støtter derfor initiativer til at adressere COVID-19-krisen på såvel nationalt niveau som EU-niveau. Der er allerede vedtaget store og vidtgående EU-initiativer på over 4.000 mia. kr. med dansk støtte.

Regeringen støtter også etableringen af en genopretningsfacilitet og et genopretningsinstrument og arbejder for, at forslagene udformes på en hensigtsmæssig måde, herunder bidrager til genopretning af EU-landenes økonomier og fastholder landenes ansvar for en sund national økonomisk politik.

Regeringen støtter en genopretningsfacilitet, der yder finansiell assistance i form af lån til modtagerlandene på attraktive vilkår. Regeringen er generelt særdeles skeptisk over for fælles gæld til finansiering af direkte støtte, som vil indebære gældsfinansierede overførsler mellem landene.

Der henvises til samlenotat oversendt 29. maj 2020 forud for ECOFIN 9. juni 2020 for regeringens nærmere holdning til Kommissionens forslag til genopretningsfacilitet og -instrument.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Rapporten fra udvidet eurogruppe 9. april 2020 til EU's stats- og regeringschefer vedr. fælleseuropæiske tiltag til håndtering af COVID-19 samt SURE-forslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg 6. april 2020 forud for udvidet eurogruppe 7.-9. april 2020. Den endelige rapport blev også forelagt Europaudvalget 21. april 2020 ved en særskilt gennemgang.

Samlenotat og skriftlig forelæggelse om økonomiske effekter af COVID-19 og politiktiltag tilgik Europaudvalget 15. april 2020 ifm. uformelt ECOFIN 16. april 2020.

Samlenotater om drøftelse af en genopretningsfond m.v. tilgik Europaudvalget 12. maj 2020 forud for udvidet eurogruppe 15. maj 2020 og ECOFIN 19. maj 2020.

Samlenotat om Kommissionens forslag om genopretningsfacilitet og -instrument tilgik Europaudvalget 29. maj 2020 forud for ECOFIN 9. juni 2020.

Samlenotat om EIB-garantifond er forelagt Europaudvalget 13. maj 2020.